

Приложение №3 (версия 1.0.1)

към заповед №3-ЦУ-30-1085/25.07.2025 г.,
изм. със заповед №3-ЦУ-30-1247/25.08.2025 г.,
изм. със заповед №3-ЦУ-30-359/27.02.2026 г.

Формат на Стандартен одитен файл за данъчни цели (Standard Audit File for Tax - SAF-T) и ред за подаването му

I. Формат на Стандартен одитен файл за данъчни цели (SAF-T).

1. Структура

Стандартният одитен файл за данъчни цели има 3-степенна дървовидна структура включваща секции, подсекции и елементи. Структурата на SAF-T е следната:

№	Секция	Подсекция
1	Главна страница (Header)	
2	Основни данни (MasterFiles)	
		Счетоводни сметки (GeneralLedgerAccounts)
		Таксономии (Taxonomies)
		<i>Подсекцията не е задължителна за подаване</i>
		Клиенти (Customers)
		Доставчици (Suppliers)
		Данъчна таблица (Tax Table)
		Таблица с мерни единици (UOMTable)
		Таблица с аналитичности (AnalysisTypeTable)
		<i>Подсекцията е опционална за подаване</i>
		Таблица за движения на стоково-материални запаси (MovementTypeTable)
		Продукти (Products)
		Наличности на стоково-материални запаси (PhysicalStock)
		Собственици (Owners)
		<i>Подсекцията не е задължителна за подаване</i>
		Активи (Assets)
3	Счетоводни записи (GeneralLedgerEntries)	
4	Исходни документи (SourceDocuments)	
		Фактури за продажби (Sales Invoices)
		Фактури за покупки (Purchase Invoices)
		Плащания (Payments)
		Движения на стоково-материални запаси (MovementofGoods)
		Транзакции с активи (AssetTransactions)

4.1	Главна книга (CorrespondingAccountsReport)	<i>Секцията е опционална за подаване</i>
5	Структури (Structures)	
6	Прости типове (SimpleTypes)	

Опционална секция/подсекция – препоръчително е да се докладва от предприятието в случаите, когато информацията е налична в поддържаната счетоводна система и в използвания счетоводен софтуер. При подаване на данни в опционална секция/подсекция, задължително се подават елементите, посочени като „Mandatory“. Предоставянето на тази информация ще доведе до намаляване на административната тежест в хода на извършване на контролни производства.

Незадължителна за подаване секция/подсекция – не се докладва, освен ако предприятието разполага с данните и желае да ги подаде.

Опционална секции/подсекции/елементи, в които няма попълнени данни, не се подават с XML файла.

С XML файла се подават само тези от алтернативните елементи, в които има подадени данни.

1. **Секция „Главна страница“ (Header)** представлява заглавната структура на SAF-T файла. Съдържа основна информация за дружеството, което подава файла и обща информация за файла – вид на файла (месечен, годишен, при поискване), версия на схемата, дата на създаване на файла, вида софтуер, който го е генерирал и др.

2. **Секция „Основни данни“ (MasterFiles)** съдържа цялата информация, свързана с идентифицирането на клиенти, доставчици, партньори, складови наличности, счетоводните сметки, продукти, дълготрайни активи и др., като в тази секция са включени следните подсекции:

- **Счетоводни сметки (GeneralLedgerAccounts)** – съдържа информация за кода на аналитичната счетоводна сметка използвана от данъкоплатеца, обвързана към номенклатура, която е неразделна част от схемата на SAF-T, описание на сметката, тип на сметката (Активна, Пасивна, Активно-пасивна), дата на създаване на сметката, дебитно/кредитно салдо в началото на периода, дебитно/кредитно салдо в края на периода;

- **Таксономии (Taxonomies)** – съдържа подробности за таксономииите, които се прилагат към сметките;

Тази подсекция не е задължителна за докладване със SAF-T.

- *Клиенти (Customers)* – съдържа информация за клиентите, с които са налице договорни отношения, оказващи влияние на финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на предприятието, като идентификационни данни (име, адрес), аналитична сметка, за която се подава начално салдо, крайно салдо и др. В тази подсекция се подава информация относно всички клиенти на данъкоплатеца, за които се подават данни в останалите секции/подсекции на файла за отчетния период;

- *Доставчици (Suppliers)* – съдържа информация за доставчиците, с които са налице договорни отношения, оказващи влияние на финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на предприятието, като идентификационни данни (име, адрес), аналитична сметка, за която се подава начално салдо, крайно салдо и др. В тази подсекция се подава информация относно всички доставчици на данъкоплатеца, за които се подават данни в останалите секции/подсекции на файла за отчетния период.

- *Данъчна таблица (Tax Table)* – съдържа конкретна информация за вида на данъци, осигуровки и такси по **Закона за хазарта (ЗХ)**, за които се подават данни в останалите секции/подсекции на файла за отчетния период. При подпълване се избира кода на данъка съгласно номенклатура, която е неразделна част от схемата на SAF-T.

- *Таблица с мерни единици (UOMTable)* – в този подсекция се подават мерните единици, използвани от данъкоплатеца за управление на материалните запаси, съгласно номенклатура на мерните единици, която е неразделна част от схемата на SAF-T. Подава се информация за мерните единици, използвани в подавания файл за периода.

- *Таблица с аналитичности (AnalysisTypeTable)* – съдържа подробности относно структурата на разходни центрове, използвани от лицето, което подава SAF-T.

Тази подсекция е опционална за докладване със SAF-T.

- *Таблица с видове движения (MovementTypeTable)* – съдържа вида на стоковото движение, свързано с движенията на запасите, за които се подават данни в останалите секции/подсекции на файла за отчетния период. Например, продажба, покупка, брак, влагани в производството и др. Използва се номенклатура с кодове на движение на стоково – материални запаси (Stock movement), която е неразделна част от схемата на SAF-T.

Докладва се при поискване от органи по приходите.

- *Продукти (Products)* – съдържа данни за стоково – материални запаси, като например продуктов код, група, описание, мерна единица, тарифно класиране, метод за оценка и др. В подсекцията се подават и данни за услуги, предоставяни от задълженото лице. Стоките и услугите задължително се обвързват със съответстващия код от номенклатура NC8_TARIC, която е неразделна част от схемата на SAF-T.

При подаване на месечен Стандартен одитен файл за данъчни цели в тази подсекция се подават данни за всички стоково – материални запаси и услуги, които са в счетоводната отчетност на задълженото лице през периода, за който се подава файла.

При подаване на Стандартен одитен файл при поискване от орган по приходите за наличности и движения на стоково-материални запаси в тази подсекция се подават данни за стоково – материалните запаси, за които се подават данни в секция „Основни данни“ (MasterFiles), подсекция Наличности на стоково-материални запаси (PhysicalStock), и в секция Изходни документи (SourceDocuments), подсекция Движения на стоково-материални запаси (MovementofGoods).

- *Наличности на стоково-материални запаси (PhysicalStock)* – съдържа данни за наличните стоково-материалните запаси, като например склада в който се съхраняват, стоки на път, идентификационния код на продукта, данни за собственика на запасите, код за тарифно класиране, данни за количеството в началото и в края на отчетния период, стойността на запаса в началото и в края на отчетния период и т.н.

Докладва се при поискване от органи по приходите.

- *Собственици (Owners)* – съдържа информация за компанията, структурата на компанията и собствеността.

Тази подсекция не е задължителна за докладване със SAF-T.

- *Активи (Assets)* – съдържа данни за дълготрайните активи, като например уникалния идентификационен номер на актива; номер на аналитичната сметка, в която се отчита актива; описание на актива; доставчика на актива; датата на придобиване и началната дата на въвеждане в експлоатация, както и счетоводна информация за оценката на актива (например общите разходи за придобиване в началото и края на периода, живота на актива в години/месеци, метода на амортизация, размера на амортизацията, преоценките и др.).

Докладва се на годишна база в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО).

3. Секция „Счетоводни записи“ (*GeneralLedgerEntries*) съдържа всички счетоводни операции, направени през отчетния период, както са записани в счетоводната система на данъкоплатеца, включително дати, описания и суми, информация за уникалния идентификационен номер на контрагента и др. Данните за счетоводните операции се представят на ниво трансакция, включително се посочват аналитичните сметки, в съответствие с номенклатура на счетоводните сметки, която е неразделна част от схемата на SAF-Т.

4. Секция „Изходни документи“ (*SourceDocuments*) съдържа информация за документи, например фактури за продажба и покупка, плащания, документи за движението на материални запаси и дълготрайни активи и др. В тази секция са включени следните подсекции:

- *Фактури за продажби (SalesInvoices)* – съдържа информация относно документи за продажби, включително данни за клиенти и предмет на сделката. Включва броя на фактурите, общ дебит, общ кредит, информация за клиента, дата на фактурата, срок на плащане, фактурирани линии, индикатор за самофактуриране, данъчен код и др.

- *Фактури за покупки (PurchaseInvoices)* – съдържа информация относно документи за покупки, включително данни за доставчици и предмет на сделката. Включва броя на фактурите, общ дебит, общ кредит, информация за доставчика, дата на фактурата, срок на плащане, индикатор за самофактуриране, данъчен код и др.

- *Плащания (Payments)* – съдържа информация за документи за извършени/получени плащания, включително данни за начина на плащане и свързани сметки, период, идентификатор на трансакцията, дата на трансакцията, описание и др. За парични потоци, които се отчитат на „нетна база“ в съответствие с **Международен счетоводен стандарт 7 – Отчети за паричните потоци** и **Счетоводен стандарт 7 – Отчети за паричните потоци**, в подсекцията се допуска да не се подават поотделно получени или извършени плащания, а да се подаде само нетния резултат.

- *Движения на стоково-материални запаси (MovementofGoods)* – съдържа информация за движения на стоково – материални запаси през отчетния период, като например общия брой на движенията през избрания период; общото получено количество; общото изходящо количество; уникалната референция за всяко движение на стоки и датата на всяко движение на стоки; вида на движението на стоките съгласно номенклатурата за движенията на МЗ; доставчик/клиент; счетоводна сметка; количество; мерна единица и др.

Докладва се при поискване от органи по приходите.

- **Транзакции с активи (AssetTransactions)** – съдържа информация, свързана с движения на дълготрайни активи, като например броя на движенията в избрания период, уникалният идентификатор на сделката и актива, описанието на сделката, доставчика, цената на придобиване, балансовата стойност на сделката с актива и др.

Докладва се на годишна база в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92 от ЗКПО.

4.1. **Секция „Главна книга“ (CorrespondingAccountsReport)** е справка, съдържаща салда и обороти по сметки и кореспондиращи сметки.

Тази секция е опционална за докладване със SAF-T.

5. **Секция „Структури“ (Structures)** съдържа структури от данни, към които се реферира от останалите подсекции на схемата.

6. **Секция „Прости типове“ (SimpleTypes)** съдържа дефиниции на прости типове данни, използвани за задаване на типовете полета в схемата.

Подробно описание на структурата на Стандартен одитен файл за данъчни цели (SAF-T) е предоставена в Приложение №2 към заповедта. В приложението описанието на структурата на файла е представено в табличен вид, в следните полета/колони/:

Наименование	Съдържание/описание
ИД №	Идентификатор на полето
Секция	Името на секцията в схемата SAF-T
Подсекция	Името на подсекцията в схемата SAF-T
Елемент	Името на елемента, който принадлежи към подсекция
Описание на български език	Описание на елемента
Тип	Типът данни, свързан с елемента
Източник	Източникът за получаване на стойността на елемента от счетоводните данни на данъкоплатеца
Режим на докладване (задължително, незадължително или опционално) за секции/ подсекции/структури и елементи	Режим на отчитане (задължителен, незадължителен или опционален) за секции, подсекции и елементи
Синтактични валидационни правила	Правилата за проверка на синтаксиса, приложими към елемента.

Семантични валидационни правила	Правилата за семантично валидиране, приложими към елемента.
Стойност по подразбиране	Стойността по подразбиране за елемента, ако има такава.
Бележки	Бележки и коментари относно съдържанието и валидацията на елемента
Месечно отчитане	x – в секции, подсекции и елементи, когато се подава на месечна база N/A – в секции, подсекции и елементи, когато не се подава на месечна база
Отчитане при поискване – Материални запаси	x – подаване при поискване от администрацията N/A – няма задължение за подаване на секции, подсекции и елементи
Годишен отчет – Активи	x – ежегодно, в зависимост от финансовата година на данъкоплатеца, има задължение за докладване за секции, подсекции и елементи N/A – няма задължение за докладване за секции, подсекции и елементи

В Приложение №1 към заповедта са дадени примерни XML-файлове, съответно за месечно и годишно докладване и при поискване от орган по приходите.

Данните, посочени в секции, подсекции и елементи от Стандартния одитен файл за данъчни цели, които са определени като опционални за докладване, но са налични в използваните от задълженото лице информационни системи, е препоръчително да се подават с файла. Предоставянето на тази информация ще доведе до намаляване на административната тежест в хода на извършване на контролни производства.

Всички текстови полета във файла се подават на български език, с изключение на полетата, където изрично в Приложение №2 към заповедта е предвидено да се подават на латиница (напр. елемент S.C.2.1 NameLatin).

Номенклатури

За стандартизиране на подаваните с файла данни се използват номенклатури, неразделна част от Стандартния одитен файл за данъчни цели.

Номенклатурите, използвани за подготовката и подаването на SAF-T, са следните:

- Номенклатура на данъци, осигуровки и такси по ЗХ, която се прилага за попълване на елементи TaxType и TaxCode;
- Номенклатура на IBAN банкови сметки. Прилага се международен стандарт ISO 13616-1997;
- Номенклатура на области. Прилага се международен стандарт ISO 3166-2;
- Номенклатура на държави. Прилага се международен стандарт Международен стандарт ISO 3166-1;

- Номенклатура на валути. Прилага се международен стандарт ISO 4217;
- Номенклатура за видовете издадени и получени фактури/документи. Разработена е на база номенклатурата на видовете документи, съгласно действащия **Правилник за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност (ППЗДДС)**;
- Номенклатура за механизмите за плащане;
- Номенклатура на счетоводните сметки;
- Номенклатура на мерни единици – съдържаща стандартизираните мерни единици и техните кодове;
- Комбинирана номенклатура КН8-2025 за кодове на продукти (материални запаси);
- Номенклатура за движение на продукти (материални запаси). Посочени са кодове за видовете движения на складовите наличности (напр. производство, покупка, продажба, запаси и т.н.);
- Номенклатура за движение на активи. Посочени са кодове за типове движение на активи, които се отчитат в изходните документи за транзакция на активи (напр. придобиване, продажба, вътрешен трансфер, брак, преоценка и т.н.);
- Номенклатура за данъчните режими. Тази номенклатура служи за определяне на данъчните режими по отношение на ДДС;
- Номенклатура за вида на материалния запас. Посочени са кодове съответният вида на материалния запас (напр. материали, продукция, стоки, незавършено производство и т.н.).

При използване на номенклатура, в съответните елементи се попълват цифровите или буквено-цифровите кодове от нея, а не наименованията. За да се улесни използването им, всички номенклатури в схемата SAF-T имат описания и обяснения. Номенклатурите, базирани на международните стандарти (напр. ISO), имат версии, които са широко достъпни за всички задължени лица.

2. Формат на файла SAF-T

Формат на файла: XML

Данните се предоставят в UTF-8 кодова таблица.

Наименование на файла:

- При подаване на файл на месечна база:
Име на файла – XXXXXXXXXXXX_MM_YYYY.xml, където:

XXXXXXXXXX е ЕИК на задълженото лице.

ММ е месеца в годината, за която се подават данните /от 01 до 12/.

YYYY – година, за която се подават данните.

- При подаване на файл на годишна база за наличности и движение на дълготрайни активи:

Име на файла – XXXXXXXXXXXX_YYYY.xml, където:

XXXXXXXXXX е ЕИК на задълженото лице.

YYYY – година, за която се подават данните.

- При подаване на файл при поискване от органи по приходите за наличности и движение на материални запаси:

Име на файла – XXXXXXXXXXXX_DD_MM_YYYY_DD_MM_YYYY.xml,
където:

XXXXXXXXXX е ЕИК на задълженото лице.

DD е № на деня от началната и крайната дата на периода, за който се подават данните /от 01 до 31/

ММ е № на месеца от началната и крайната дата на периода, за който се подават данните /от 01 до 12/.

YYYY – е годината на началната и крайната дата на периода, за който се подават данните.

II. Ред за подаване на информация за Стандартен одитен файл за данъчни цели (SAF-T)

Стандартния одитен файл за данъчни цели (SAF-T) се подава по електронен път, чрез разработена електронна услуга в портала за електронни услуги на НАП, достъпна с квалифициран електронен подпис или чрез комуникация на ниво система-система – публичен приложно програмен интерфейс /API/.

Достъп до електронната услуга с наименование **„Подаване на стандартен одитен файл за данъчни цели (SAF-T)“**, се предоставя съгласно Правилата за ползване на електронните административни услуги на НАП, предоставяни с квалифициран електронен подпис, утвърдени от изпълнителния директор на НАП и публикувани на интернет страницата на Агенцията.

Достъп до е-услугата се предоставя на данъчно задължени лица /ДЗЛ/ - ЕТ и юридически лица и упълномощени от тях лица. Достъп до е-услугата не се предоставя на ДЗЛ с правно-организационна форма на осигурител или занаятчийско предприятие.

Електронната услуга предоставя възможност за подаване на Стандартен одитен файл за данъчни цели от задължените лица, както следва:

- „Подаване на месечен SAF-T“ – считано от 01.01.2026 г.;
- „Подаване на годишен SAF-T“ – считано от 01.01.2027 г.;
- „Подаване на SAF-T при поискване от орган по приходите на НАП“ – считано от 01.07.2026 г.

Файлът не се приема, ако не отговаря на файловия формат - XML, наименованието на файла не отговаря на конвенцията за съответния вид файл (месечен, годишен, при поискване) или не е подписан с квалифициран електронен подпис от потребителя, извършващ подаването за задълженото лице.

Подписването на файла може да бъде извършено както с прикачване на подписа на предварително подписания файл, така и чрез използване на компонентата за подписване в самата електронна услуга в портала за електронни услуги на НАП.

При подаване на корекция за SAF-T файл, се подава цялата информация, съгласно утвърдената структура на файла и правилата за подаването му.

В срока на подаване на SAF-T лицето може да подава повече от един файл, като за редовно подаден се счита последния успешно подаден и приет от НАП файл.

След подаването на файла в срок и получаване на входящ номер от електронната услуга на НАП, се извършват валидации към XSD-схемата и по отношение валидността и консистентността на подадената информация. В случай на установени от НАП несъответствия при валидирането файлът се отхвърля и чрез електронната услуга на лицето се предоставя информация за установените грешки, като се предоставя 7-дневен срок за отстраняването им чрез подаване на нов файл. При неотстраняване на несъответствията в определения срок стандартният одитен файл се счита за неподаден. Посоченият 7-дневен срок не се отнася за файлове, подадени в периодите, съгласно чл. 71к, ал. 6 от *Данъчно-осигурителния процесуален кодекс* (ДОПК) и §17, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) към *Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г.* (ЗДБРБ 2025). При извършване на корекции или при отстраняване на несъответствия за тях важат сроковете, посочени в цитираните норми.

При определени условия, вкл. при подаването на файлове с големи размери, качването на SAF-T в електронната услуга и проверката на електронния подпис може да отнеме техническо време, с оглед на което трябва своевременно да се организира подаването на файла, което ще гарантира качването му и получаване на входящ номер в сроковете по чл. 71к, ал. 1-3 от ДОПК.

Подаване на Стандартния одитен файл за данъчни цели (SAF-T) може да се извърши и чрез комуникация на ниво система-система – публичен приложно програмен интерфейс (API), съгласно правилата за достъп до услуги на НАП през API.

III. Регулярност на подаваните данни и информация със Стандартен одитен файл за данъчни цели

Задължение за подаване на SAF-T възниква за определени категории лица, съгласно приетите изменения в *Данъчно-осигурителния процесуален кодекс* (ДОПК), публикувани в ДВ. бр.26 от 27 март 2025 г., в сила от 31 март 2025 г.

В §17, ал. 1 на Преходни и заключителни разпоредби (ПЗР) към *Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г.* (ЗДБРБ) са разписани текстове, предвиждащи поетапно въвеждане на задължението за подаване на Стандартен одитен файл за данъчни цели, което ще се осъществи, съобразно посочените в нормата критерии.

1. Подаване на месечен Стандартния одитен файл за данъчни цели.

Информацията по чл. 71к, ал. 1 от ДОПК се подава на месечна база, в посочения в нормата срок, и включва:

1. Секция „Главна страница“ (Header).
2. Секция „Основни данни“ (MasterFiles) с подсекции:
 - Счетоводни сметки (GeneralLedgerAccounts);
 - Таксономии (Taxonomies) – не е задължителна за подаване;
 - Клиенти (Customers).

Подават се данни за клиенти с които се подават данни за транзакции в останалите секции на файла за съответния месец.

- Доставчици (Suppliers);

Подават се данни за доставчици с които се подават данни за транзакции в останалите секции на файла за съответния месец.

- Данъчна таблица (Tax Table);
- Таблица с мерни единици (UOMTable);
- Таблица с аналитичности (AnalysisTypeTable) – опционална за подаване;

- Продукти (Products);

Подават се данни за всички продукти (СМЗ), които се отчитат в счетоводството на предприятието през съответния месец, независимо дали в с тях са извършвани трансакции през съответния месец.

- Собственици (Owners) – не е задължителна за подаване.

3. Секция „Счетоводни записи“ (GeneralLedgerEntries).

4. Секция „Исходни документи“ (SourceDocuments) с подсекции:

- Фактури за продажби (Sales Invoices);
- Фактури за покупки (Purchase Invoices);
- Плащания (Payments).

5. Секция „Главна книга“ (CorrespondingAccountsReport) – опционална за подаване.

6. Секция „Структури“ (Structures).

В Приложение №1 към заповедта е даден примерен месечен XML-файл.

Съгласно разпоредбата на чл. 71к, ал. 6 от ДОПК, след изтичането на срока по ал. 5 на същата норма, в подадените стандартни одитни файлове за следващите шест месеца могат да бъдат правени корекции. Корекция на подаден файл се извършва чрез подаване на нов файл за съответния период. В случая предприятията, за които възниква задължение за подаване на файла в сроковете по чл. 71к, ал. 1, след подаване на файла за съответния период, ще могат да подават неограничен брой коригиращи файлове, както следва:

- 6 месеца след подаване на първия файл;
- 5 месеца след подаване на втория файл;
- 4 месеца след подаване на третия файл;
- 3 месеца след подаване на четвъртия файл;
- 2 месеца след подаване на петия файл;
- 1 месец след подаване на шестия файл.

Лицата, посочени в §17, ал. 1 на ПЗР към ЗДБРБ, подават коригиращи файлове в посочените в параграфа срокове.

2. Подаване на годишен Стандартен одитен файл за данъчни цели.

Данни и информацията по чл. 71к, ал. 2 от ДОПК за наличности и движение на дълготрайни активи се подават на годишна база, в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92 от ЗКПО, и включват:

1. Секция „Главна страница“ (Header)
2. Секция „Основни данни“ (MasterFiles), подсекции:
 - Собственици (Owners) – не е задължителна за подаване;
 - „Активи“ (Assets).
3. Секция „Исходни документи“ (SourceDocuments), подсекция „Транзакции с активи“ (Asset Transactions).

В Приложение №1 към заповедта е даден примерен годишен XML-файл.

3. Подаване на Стандартен одитен файл за данъчни цели при поискване от орган по приходите.

Данни и информацията по чл. 71к, ал. 3 от ДОПК за наличности и движение на материални запаси се подават при поискване от орган по приходите и включват:

1. Секция „Главна страница“ (Header)
2. Секция „Основни данни“ (MasterFiles) с подсекции:
 - Данъчна таблица (Tax Table) – опционална за подаване;
 - Таблица с мерни единици (UOMTable);
 - Таблица с движения на стоково-материални запаси (MovementTypeTable);
 - Продукти (Products);
 - Стоки на склад (PhysicalStock);
 - Собственици (Owners) – не е задължителна за подаване.
3. Секция „Исходни документи“ (SourceDocuments), подсекция „Стокови движения“ (Movement of Goods).

В Приложение №1 към заповедта е даден примерен XML-файл при поискване от орган по приходите.

IV. Специфични изисквания за подаване на информацията със Стандартен одитен файл за данъчни цели

1. Подаване на данни от банки по смисъла на *Закона за кредитните институции* (ЗКИ)

Информацията, подавана от банки по смисъла на ЗКИ, която е свързана със сделки с финансови инструменти по смисъла на т. 11 от *Международен счетоводен стандарт 32 – Финансови инструменти* (МСС 32) и която попада в обхвата на банковата тайна по чл. 62 от ЗКИ, се посочва в Стандартния одитен файл на агрегирано/обобщено ниво, напр. по видове финансови инструменти. За тези сделки не се посочват транзакционни данни, данни за клиенти/доставчици и за изходни документи в съответните секции на файла.

Данните за издадените/получените фактури, включително и тези, свързани със сделки с финансови инструменти по смисъла на т. 11 от МСС 32, се подават чрез Стандартния одитен файл за данъчни цели, съобразно изискванията за попълване на данните във файла.

2. Подаване на данни от застрахователни и презастрахователни дружества и застрахователни брокери и агенти

Предприятията, притежаващи лиценз или удостоверение за регистрация, във връзка с които упражняват дейности по чл. 1, ал. 1, т. 1 или 2 от *Кодекса за застраховането* (КЗ), не подават детайлни информация и данни поотделно за покупки/продажби, клиенти/доставчици, документи и плащания по реда на чл. 71и, ал. 2, т. 2, 3 и 4 от ДОПК, ако същите попадат в обхвата на застрахователната дейност и представляват застрахователна тайна.

По смисъла на чл. 149 от КЗ застрахователна тайна е информацията, станала известна на изброените в този член лица във връзка с изпълнението на техните функции, и въобще всяка информация, съдържаща се в застрахователен договор по чл. 345 от КЗ, включително, но не само:

- имена на страните;
- застрахователна премия или начина на определянето ѝ;
- имена и адреси на посредника, ако договорът е сключен чрез посредник;
- размер на начислени и получени застрахователни премии;
- размер на начислени и изплатени обезщетения;
- размер на начислени и изплатени възнаграждения на застрахователни посредници.

Лицата, прилагащи този ред, подават информацията, представляваща застрахователна тайна, на агрегирано/обобщено ниво, напр. по видове дейност съгласно Приложение I от *Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на комисията от 10 октомври*

2014 година за допълнение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II).

3. Подаване на данни от лечебни заведения

Лечебните заведения не следва да подават със Стандартния одитен файл за данъчни цели данни, представляващи здравна информация по смисъла на чл. 27 от **Закона за здравето**. При подаване на информация за издадени фактури в секция „Исходни документи“ (SourceDocuments), ако предметът на доставката съдържа здравна информация, при експорт на данните за целите на Стандартния одитен файл предметът следва да бъде променен, напр. на „здравни услуги“.

4. Подаване на данни при установяване на счетоводни грешки.

Открити счетоводни грешки през текущия отчетен период или в следващ отчетен период се коригират през периода, когато е установена грешката, в съответствие приложимите счетоводни стандарти, утвърдените счетоводни политики от предприятието и съгласно изискванията на чл. 8 и чл. 11, ал. 1, т. 4 от **Закона за счетоводството**. В тези случаи в подавания файл за текущия период в секция GeneralLedgerEntries, под секция Transaction, в елемент GL.17 SystemEntryDate се подава датата на въвеждане на записа в счетоводната система на предприятието, в елемент GL.18 GLPostingDate се посочва дата в периода, за който се отнася осчетоводяването. По същия ред се отразяват и счетоводни записи, направени през текущия период, които се отнасят за предходен период.

5. Подаване на данни за доставки, за които съгласно *Закона за данъка върху добавената стойност (ЗДДС)* издаването на фактура или протокол не е задължително.

Данните за доставки, за които няма законово изискване за издаването на фактура или протокол, вкл. и в случаи, когато е издадена фактура по инициатива на доставчика или клиента, е допустимо същите да се подават на обобщено/агрегирано ниво. За тези сделки и свързаните с тях плащания не се посочват индивидуализирани транзакционни данни, данни за клиенти, за изходни документи и за плащания в съответните секции на файла.

6. Подаване на данни в секция „Исходни документи“ (SourceDocuments), подсекция „Фактури за покупки“ (Purchase Invoices), за документи /фактури/ за извършени разходи за покупка на артикули с класифицирани номенклатури, директно разходвани и неподлежащи на контролирано съхранение, за които не се изисква подаване на данни в секция Основни данни (MasterFiles), подсекция Продукти (Products), както и за разходи, отчетени счетоводно като текущи разходи за периода, през който са извършени.

При подаване на данни в секция „Исходни документи“ (SourceDocuments), подсекция „Фактури за покупки“ (Purchase Invoices), за документи /фактури/ за:

- извършени разходи за периода за артикули с класифицирани номенклатури, неподлежащи на контролирано съхранение и допълнителна отчетност поради естеството на разхода и отчетени директно като разход в момента на покупката (напр. канцеларски материали за административни нужди, хигиенни материали за поддръжка офис);

- текущи разходи за периода, през който са извършени (напр. за покупка на електрическа енергия, отопление, вода или други разходи за стопански нужди),

в секция „Исходни документи“ (SourceDocuments), в структурата на покупната фактура не се посочва код на продукта от информационната система на лицето, подаващо файла. В тези случаи се допуска документът (фактурата) да се посочи на един ред /InvoiceLine/, като в елемент S.I.36 ProductCode задължително се подава стойност „0“ (нула) и в елемент S.I.45 Description се посочва описание на отчетения текущ разход, съгласно данните в информационната система на задълженото лице.

7. Подаване на данни за документи (фактури) в секция SourceDocuments.

В секция 4. SourceDocuments се подават данни съгласно изискванията на ЗДДС и ППЗДДС.

В подсекция SalesInvoices се подават данни, свързани с документи, които се отразяват в отчетните регистри за продажби, напр.: фактури; дебитни/кредитни известия; протоколи; отчети за извършени продажби; регистри за стоки до поискване, изпратени или транспортирани от територията на страната до територията на друга държава членка и др. При отразяването на отчет за извършени продажби (Код 81 от номенклатура Nom_Invoice_Types) се подава обобщена информация за извършените продажби за периода, за който се отнася файла, с идентификационни данни на лицето, подаващо файла, като в елемент S.I.36 ProductCode се посочва код „0“ (нула). При условие, че в

отчета са регистрирани продажби, попадащи в повече от една данъчна група – на ниво InvoiceLine същите се подават отделно за всяка група.

В подсекция SalesInvoices се подават и документи (протоколи), издадени във връзка със самоначисляване на ДДС при доставки, при които данъкът се дължи от получателя на доставките, напр. получени вътреобщностни придобивания (ВОП) или получени услуги с място на изпълнение територията на страната.

В подсекция PurchaseInvoices се подават данни, свързани с документи, които се отразяват в отчетните регистри за покупки, напр.: фактури; дебитни/кредитни известия; протоколи, отразяващи получени ВОП или получени услуги с място на изпълнение територията на страната; митнически декларации и др.

За доставки, за които съгласно ЗДДС се изисква съставяне на протокол или е наличен ЕАД (митническа декларация), в секция 4. SourceDocuments се подават данни за протокола/декларацията и е допустимо да не се подават данни за фактурата за доставката. При отразяването на документ, съставен във връзка с доставка (напр. протокол за ВОП, митническа декларация), по която има контрагент, в секцията се посочват данните за конкретният контрагент (елементи S.I.2 CustomerInfo и S.I.3 SupplierInfo от InvoiceStructure). Когато протоколът не е във връзка с доставка, напр. при начисляване на ДДС при доставка за лични нужди/корекция на ползван данъчен кредит, в секцията се посочват данни на лицето, подаващо файла. Допуска се в случаи, при които е налице ЕАД или е съставен протокол във връзка с доставка, в секция PurchaseInvoices да се подаде и фактурата, във връзка с която е издаден съответния документ, като при въвеждането ѝ в елемент S.I.49 TaxInformation, препращащ към предварително дефинирана структура TaxInformationStructure, следва да се посочат кодовете за неприложимост за вид и код на данъка. В тези случаи за подадения документ (напр. митническа декларация, протокол за ВОП) не се подава информация за закупените артикули, а същите се посочват при отразяването на фактурата.

Допуска се при отразяване на митнически декларации в елемент S.I.4 AccountID в структурата на фактурата (InvoiceStructure) да се подават данни за разчетната счетоводна сметка, която е свързана с разчета с митница. В тези случаи в елемент S.I.30 AccountID в линията на фактурата (InvoiceLine) се подават данни за разчетната счетоводна сметка, която е свързана с начисления ДДС за покупки.

Допуска се при отразяване на протоколи в елемент S.I.4 AccountID в структурата на фактурата (InvoiceStructure) да се подават данни за разчетната счетоводна сметка, която е свързана с начисляването на ДДС за продажби/покупки. В тези случаи в елемент

S.I.30 AccountID в линията на фактурата (InvoiceLine) се подават данни за разчетната счетоводна сметка, която кореспондира със сметката в InvoiceStructure.

8. Подаване на данни в елемент TaxInformation.

8.1. Подаване на информация в секция SourceDocuments:

При подаването на информация за документи, които се подават съгласно изискванията на ЗДДС и ППЗДДС, в подсекции SalesInvoices и PurchaseInvoices се подава информация *само* за данъчните кодове от номенклатура TAX-IMP, относими към начисляването на ДДС и правото на ползване на данъчен кредит.

Елемент TaxInformation в секция Structures, подсекция PaymentsLine, е опционален и се подава в случаите, при които в информационната система на задълженото лице има информация за данъчни кодове, съгласно номенклатурата.

8.2. Подаване на информация в секция GeneralLedgerEntries:

При подаване на информация за първични счетоводни документи в секция GeneralLedgerEntries, в TaxInformation от подсекция TransactionLine, лицето подаващо файла, посочва съответния данъчен код за данъци/осигурителни вноски/такси. Допуска се в TaxInformation да се посочват кодове за неприложимост в случаите, когато транзакцията не е свързана с начисляването на вид на данъци 600 „Данък върху разходите“ и 700 „Данък при източника“. Допуска се да не се подава информация за данъчните кодове за лихви, дължими за неплатени в срок задължения за данъци 600 „Данък върху разходите“ и 700 „Данък при източника“.

8.2.1. Подаване на информация за данъци върху разходите:

При подаването на информация за разход, върху който се дължи данък върху разходите по ЗКПО, в TaxInformation от подсекция TransactionLine се посочва съответния код за вид данък от номенклатура TAX-IMP. Код за данък върху разхода се посочва при начисляване на разходи, за които еднозначно се дължи данък върху разходите и за които може да се формира обосновано предположение, че на един по-късен етап може да формира основа за облагане с посочените данъци.

Когато в счетоводната система е въведен първичен счетоводен документ за разход, за който първоначално е посочен код за данък върху разходите, а в следствие се установи, че не формира основа за облагане с данъци върху разходите, подаващото файла дружество коригира счетоводните записвания чрез съставяне на коригиращи счетоводни статии. Когато при осчетоводяване на първични счетоводни документи за разход е преценена неприложимост на данъците върху разходите, но на по-късен етап

предприятието установи, че е следвало да се начислят такива, се съставя коригираща счетоводна статия.

8.2.2. Подаване на информация за данъци при източника:

При избора на код за „Данък при източника“ се съобразява данъчната ставка по българското вътрешно законодателство, съответно ***Закона за данъците върху доходите на физическите лица*** (ЗДДФЛ) и ЗКПО, приложима за съответния вид доход. Когато е налице сключена и действаща спогодба за избягване на двойното данъчно облагане (СИДДО) между България и държавата, на която е местно лице контрагентът на подаващото файла дружество, се посочват съответните редуцирани данъчни ставки, предвидени в СИДДО, при условие че са налице условията за ползване на данъчни облекчения към момента на въвеждане на информацията в счетоводната система. Код за редуцирана данъчна ставка по СИДДО се посочва и когато подаващото файла дружество не разполага с необходимите доказателства относно наличието на основанията за прилагане на облекчение по СИДДО към момента на въвеждане на данните, но може да прецени приложимостта на такова облекчение и разумно да предположи, че основанията ще бъдат доказани в по-късен момент.

Когато при първоначалното въвеждане на данните са посочени кодове за данък при източника без да са взети предвид редуцираните ставки по СИДДО, а в последствие е приложено облекчение по СИДДО, подаващото файла дружество коригира счетоводните записвания чрез съставяне на коригиращи счетоводни статии. Коригиращи счетоводни статии се съставят и когато първоначално е преценена приложимостта на редуцирана данъчна ставка по СИДДО, но чуждестранният контрагент на подаващото файла дружество не удостовери основанията за прилагане на СИДДО по съответния ред, в резултат на което платецът удържи и декларира данък в размерите по ЗДДФЛ или ЗКПО.